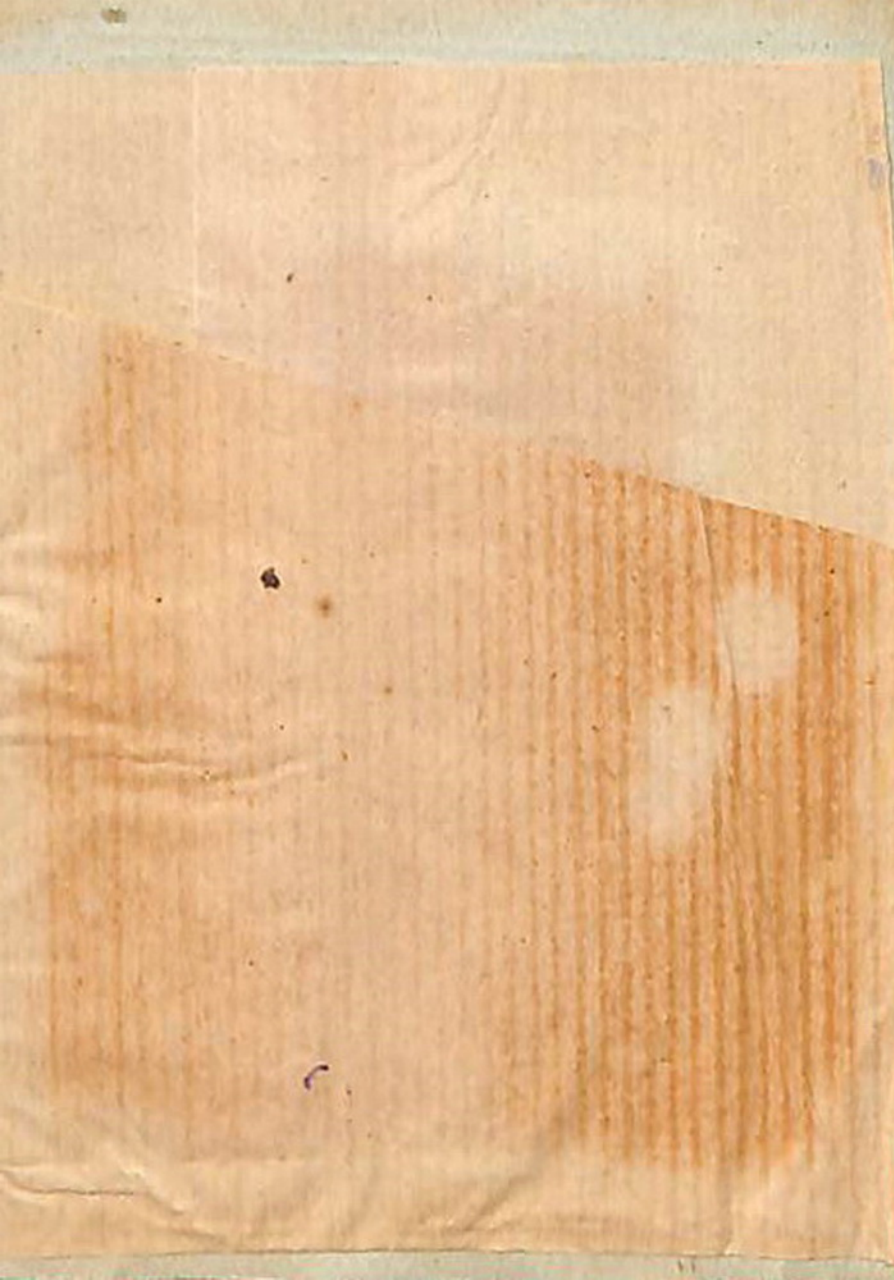

Պրոֆեսորներ Խաչոյր Ջրեղյաններ, Մեղակ

Հ Բ Ա Հ Ա Ն Գ
ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԻ
Հ Ա Մ Լ Կ Յ Ե Մ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՄԱՍԻՆ

Պ Ե Տ Հ Բ Ա Տ

ՅՍՐԵՂԱՆ 1937

355.233.23:3KEM

Պրոլետարների բոլոր յերկրների, միացե՛ք.

A 3725
2075

1937 թ.

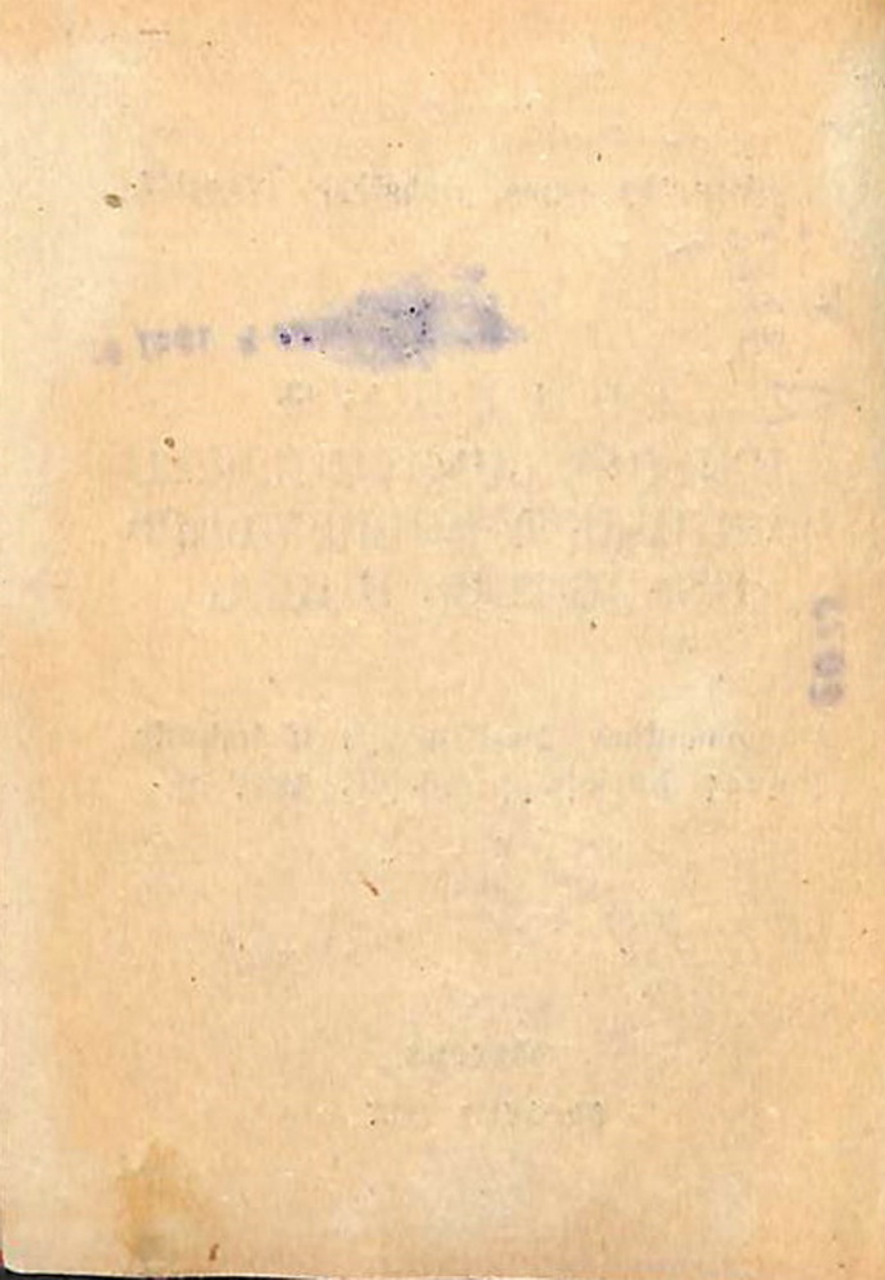
Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԻ ՀԱՄԼԿՅԵՄ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՄԱՍԻՆ

Հաստատված Համ Կ(բ)Կ Կենտկոմի
կողմից հունվարի 16-ին, 1937 թ.

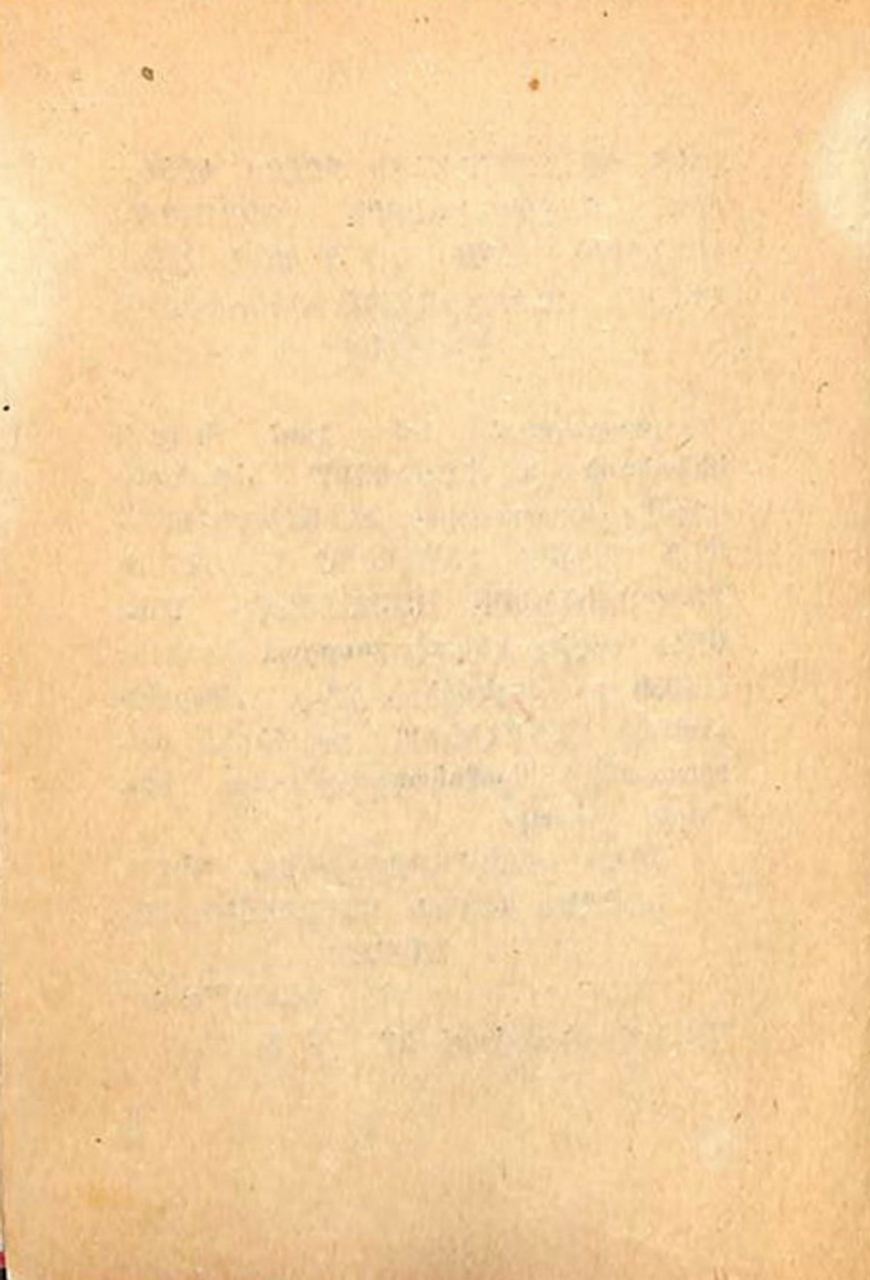
ԲԳԿԲ ՔԱՂՈՐԳԱՆՆԵՐԻ ԲՈՂՈՐ ՊԵՏԵ-
ՐԻՆ, ՌԱԶՄԿՈՄՆԵՐԻՆ (ՔԱՂՈԳՆԱ-
ԿԱՆՆԵՐԻՆ) ՀԱՄ Կ(Բ)Կ ՅԵՎ ՀԱՄ-
ԼԿՅԵՄ ԲՈՂՈՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ

Հայտարարում եմ Համ Կ (Բ)Կ
Կեմտկոմի և ՀԱՄԼԿՅԵՄ Կեմտկոմի
Կոդից հաստատված «ՀՐԱՀԱՆԳ ԿԱՐ-
ՄԻՐ ԲԱՆԱԿԻ ՀԱՄԼԿՅԵՄ ԿԱԶՄԱԿԵՐ
ՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՄԱ-
ՍԻՆ» անշեղ դեկլարաբյուրյան համար:
1930 թ. նոյեմբերի 22-ի «Կարմիր
բանակի ՀԱՄԼԿՅԵՄ բջիջների աշ-
խատանքի կանոնադրաբյուրը» հա-
մարել չեղյալ:

ԲԳԿԲ ՔԱՂՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏ-
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ԲԱՆԱԿԱՅԻՆ ԿՈ-
ՄԻՍԱՐ՝

ՅԱ. ԳԱՄԱՐՆԻԿ

1937 թ. հունվարի 17, № 5

«ՀԱՍՏԱՏՎՈՒՄ ԵՆ»

ՀԱՄԿ(Բ)Կ Կենտկոմի քարտուղար—
Ա. ԱՆԴՐԵՅԵՎ

ՀԱՄԼԿՅԵՍ Կենտկոմի քարտուղար—
Ա. ԿՈՍԱՐԵՎ

ԲԳԿԲ Քաղկաքույության պետ—
ՅԱ. ԳԱՄԱՐՆԻԿ

16 հունվարի, 1937 թ.

ՀՐԱՀԱՆԳ ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԻ
ՀԱՄԼԿՅԵՍ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒ-
ԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ
ՄԱՍԻՆ

Կոմյուրիտմիտությունը կարմիր բա-
նակում հանդիսանում և ՀԱՄԼԿՅԵՍ
բաղկացուցիչ և անբաժան մասը, Համ
Կ(բ)Կ կազմակերպության ողնականը
և նրա սեղերը:

ՀԱՄԼԿՅԵՄ կազմակերպութիւննե-
 րը Կարմիր բանակում իրենց ամբողջ
 աշխատանքով պարտավոր են ոգնել
 զորամասերի հրամատարութեանն ու
 կուսկազմակերպութիւննե՛րին՝ ամբաց
 նելու Բանվորագյուղացիական Կար-
 միր բանակի մարտական հզորութիւ-
 նը, միաձուլելու նրա բոլոր մարտիկ-
 ներին ՀամԿ(բ)Կ-ի շուրջը, դաստիա-
 րակելու նրանց խորհրդային հայրենա
 սիրութեան վոզով, դեպի ԽՍՀՄ—դե-
 պի իրենց հայրենիքը—անսահման նը-
 վիրվածութեան և սիրո վոզով: «Անձ-
 նվիրաբար պաշտպանել սոցիալիստա-
 կան հայրենիքը, ամբացնել նրա հզո-
 րութիւնը, բարգաւաճումն ու փառ-
 քը— **ՀԱՄԼԿՅԵՄ** անդամի ամենա-
 սրբազան ու կենսական պարտականու-
 թիւնն է» (**ՀԱՄԼԿՅԵՄ** ծրագիր):

Կոմյերիտական կազմակերպութիւն-
 ները պարտավոր են յուրաքանչյուր

կոմյերխտականին դաստիարակել, վար
պես կայուն, Լեոնիդի-Ստալինի դործին
նվիրված մարտիկ, վորպես իր հայրե-
նիքի ջերմ հայրենասեր, վորը
«սլատրաստ ե նրա համար նվիրելու
իր բոլոր ուժերը, իսկ յեթե կարիք
լինի, — նաև իր կյանքը» (ՀԱՄԼԿՅԵՄ
կանոնադրություն)։ Կարժիր բանակի
ՀԱՄԼԿՅԵՄ անդամը պարտավոր ե
լինել խիստ կարգապահ մարտիկ,
ռազմական դործին կատարելագո
տիրապետող, իր մարտական տեխնի-
կան զերազանց իմացող։

Կոմյերխտական կազմակերպություն-
ները պարտավոր են սիստեմատիկ
աշխատել բարձրացնելու կոմյերխտ-
ականներին դադարազան-քաղաքական
մակարդակը, նրանց կողմից ուսում-
նասիրելու Լեոնիդի-Ստալինի կուսակ-
ցության պատմությունը։ Կոմյերխ-
տական կազմակերպությունները պար-

տալոր են ամեն որ ծանոթացնել ՀԱՄ
ԼԿՅՆՄ անդամներին միջազգային հե-
ղափոխական պայքարի դեպքերի հետ,
դաստիարակելով յուրաքանչյուր կոմ-
յերիսականին պրոլետարական թխտեր-
նացիոնալիզմի վրդով:

ՀԱՄԼԿՅՆՄ կազմակերպությունների
ամբողջ աշխատանքը կարմիր բանա-
կում անց և կացվում դորամասերի
քաղորդանքների, ռազմական կոմի-
տարների (քաղաքական ուղնականների)
և կուսակցական կազմակերպություն-
ների անմիջական ղեկավարությամբ և
հանդիսանում և կուսակցական քաղա-
քական աշխատանքի անբաժանելի մի
մասը:

Ի. ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԻ ԿՈՄՅԵՐԻՏՄԻՈՒ
ԹՅԱՆ, ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑ-
ՎԱԾՔԸ

1. Կարմիր բանակի կոմյերիտա-
կան կազմակերպութեան կառուցվածքի
առանձնահատկությունները, Վորոնջ
բղխում են հենց Կարմիր բանակի
կազմակերպման հատուկ բնույթից, նը-
րանում են, Վոր դեկավար մար-
մինների ընտրելիությունը ԲԳԿԻ կոմ-
յերիտական կազմակերպություններում
դոյություն ունի միայն զնդային ու
վաչտային (սրանց համազոր) կոմյերի-
տական կազմակերպությունների հա-
մար:

ՀԱՄԼԿՑԵՄ աշխատանքը Կարմիր
բանակում դեկավարում է ԲԳԿԻ Քա-
ղաքական վարչությունը: Բանակային
կոմյերիտմիութեան աշխատանքի սկզբ

բունքային հարցերը համաձայնեցվում են ՀԱՄԼԿՅԵՄ Կենտկոմի հետ :

Ռազմական շրջաններում (տորմիղներում, բանակներում) և դիվիզիաներում (բրիգադներում, դպրոցներում) կոմյերիտական աշխատանքը ղեկավարում են շրջանների (տորմիղների, բանակների) Քաղաքական վարչությունները և դիվիզիաների (բրիգադների, դպրոցների) Քաղբաժինները :

Շրջանային Քաղվարչություններն ու դիվիզիաների Քաղբաժինները, ԲԳԿԲ Քաղվարչության գիրքեկտիվների համապատասխան ցուցումներ են տալիս ստորադաս կոմյերիտական կազմակերպություններին, հրահանգում են նրանց, հաշվի յեն առնում ու ընդհանրացնում են նրանց աշխատանքի փորձը, դումարում ու անց են կացնում շրջանային և դիվիզիական կոմյերիտական կոնֆերանսներ :

2. ԲԳԿԲ կոմյերիտամիության ըս-

կըզընական կազմակերպությունն եւ հանդիսանում առանձին դորամասի (դնդի, առանձին դումարտակի, եսկադրիլիայի, նավի և այլն), հիմնարկության և դպրոցական հաստատության կոմյերիտական կազմակերպությունը, վորը կազմակերպում եւ դորամասի ռազմկոմը (քաղոգնականը), յերբ կան վոչ սպկաս, քան ՀԱՄԼԿՅԵՄ 3 անդամ:

Այն ռազմական դպրոցներում, վորտեղ կան քաղբաժիններ, սկզբնական կոմյերիտական կազմակերպությունն եւ հանդիսանում դումարտակի (դիվիզիոնի) կազմակերպությունը:

Ռազմական ակադեմիաներում ըսկըզընական կազմակերպությունն եւ հանդիսանում ֆակուլտետի կազմակերպությունը:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ: Այն ակադեմիաներում, վորտեղ ֆակուլտետներում պահանջված թվով չկան

ՀԱՄԼԿՅԵՍ՝ անդամներ, վորը նախատեսված է 2-րդ կետում, սկզբը նախան կոմյերխտական կազմակերպությունն է ստեղծվում ամբողջ ախարեմիայի մասշտաբով:

Սկզբնական կոմյերխտական կազմակերպությունները հաստատվում են համապատասխան քաղաքնականների կողմից:

3. Կարմիր լանակի զորամասերում, հիմնարկություններում և զսլոբայական հաստատություններում սկզբնական կոմյերխտական կազմակերպության ներսում, վորն ընդգրկում է ամբողջ զորամասը, հիմնարկությունը, զսլոբայական հաստատությունը, յեթե կան սոորբարաժանման մեջ կոմյերխտմիության վորչ պակաս յերեք անդամ, ստեղծվում են վաչտի, մարտկոցի, ջուկատի և այլն կոմյերխտական կազմակերպություններ: Կոմյերխտական կազ-

ժակերպությունները ստորաբաժանում-
ներում կազմակերպվում և հաստա-
վում են զորամասի կոմիսարի (քաղ-
ուղնականի) կողմից:

II ԿՈՄՅԵՐԻՏԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐԻ ՄԱ- ՍԻՆ

4. Կոմյեբիտական կազմակերպու-
թյան բարձրագույն ղեկավար որդանն
և հանդիսանում ավյալ կազմակերպու-
թյան անդամների ընդհանուր ժողո-
վը:

5. Կոմյեբիտական ժողովները լսում
ու քննարկում են ՀամԿ(բ)Կ և ՀԱՄ-
ԼԿՅԵՄ կաբևորագույն վորոշումները,
ԽՍՀՄ միջազգային և ներքին դրու-
թյան հարցերը, այլև կոմյեբիտական
աշխատանքի դորժնական հարցերը:

Կոմյերիտական ժողովները որակարգերը կազմվում են, հաշվի առնելով կոմյերիտականների շահերն ու պահանջները և պետք է հայտարարվեն վոչ ուշ, քան ժողովից յերեք օր առաջ:

6. Ներմիութենական կյանքի հարցերը, կոմյերիտական բյուրոների քարտուղարների հաշվետվությունների, նախագահությունների, քարտուղարների (կոմյերիտկազմակերպիչների) հաշվետվությունները քննարկելու համար կոմյերիտկազմակերպություններն անց են կացնում կոմյերիտական փակ ժողովներ: Փակ ժողովների հետ միասին, անց են կացվում նաև կոմյերիտական բաց ժողովներ, վորտեղ հրավիրվում են կոմյերիտական վոչ-անդամ կարմիր բանակայիներն ու հրամատարները:

7. Զորամասերում կոմյերիտական

կազմակերպութիւններէ ժողովներ են
հրավիրվում կանոնաւոր կերպով,
այն հաշվով, վորպէսզի սկզբնական և
վաշտային (եակադրոնային, մարտ-
կոցային և այլն) կազմակերպութիւն
ներէ թուր ժողովներէ թիվը, վոր-
պէս կանոն, մեկ ամսում 3 ժողովից
ավելի չլինի: Ժողովն որինական է,
յեթե ներկայ յե կոմյերիտական տվյալ
կազմակերպութիւնն անդամներէ վոր
պակաս $\frac{2}{3}$ -րդ մասը:

8. Կոմյերիտական կազմակերպու-
թիւնն յուրաքանչյուր ժողովում ըն-
տրվում է նախագահութիւն, վորը
դեկավարում է ժողովը և վարում է
արձանագրութիւնը:

9. Այն դեպքերում, յերբ զորամա-
սը դասավորված է մի քանի կայա-
դրներում, այլև մարտական առաջա-
դրանք կատարելու դեպքում, պահա-
կային ծառայութիւն և այլն կատա-

րելու ժամանակ, յերբ չի կարելի
 կոմյերխտական ընդհանուր ժողով անց
 կացնել, հրալիրվում և պատգամա-
 վորական ժողով, վորն ունի ընդհա-
 նուր ժողովի իրավունք: Պատգամա-
 վորներն ընտրվում են վաշտային (և
 սրանց համազոր) կոմյերխտական կազ-
 մակերպությունների ժողովներում հե-
 տեյալ հաշվով՝ կոմյերխտազմակեր-
 պության 5-10 անդամից մեկ պատ-
 գամավոր: Կոմյերխտական ըյուրոյի
 անդամները պատգամավորական ժո-
 ղովում ոգտվում են վճռական ձայնի
 իրավունքով:

III ԿՈՄՅԵՐԻՏՄԻՈՒԹՅԱՆ ԲՅՈՒՐՈՅԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՄԱՍԻՆ

10. Սկզբնական կոմյերխտ կան կազ-
 մակերպությունն ընթացիկ սչխատան-

քը վարելու համար ընտրում է կոմ-
յերիտական բյուրո մեկ տարի ժամա-
նակով:

Յեթե կոմյերիտական կազմակեր-
պության մեջ կան մինչև ՀԱՄԼԿՅԵՄ
100 անդամ, բյուրո յե ընտրվում 5
անդամի կազմով. 100-ից ալէլի՝ 7
անդամի կազմով:

Այն օկղբնական կոմյերիտական կազ-
մակերպության մեջ, վերապէղ կոմյե-
րիտմիության անդամների թիւը 10-ից
պակաս է, կոմյերիտական բյուրո չի
ստեղծվում, այլ ընտրվում է օկղբնա
կան կոմյերիտական կազմակերպու-
թյան քարտուղար:

11. Կոմյերիտական բյուրոն — կեն-
սադործում է կուսակցական և կոմ-
յերիտական մարմինների վերջումները
և սխտեմատիկ ստուգում է յուրաքան-
չյուր կոմյերիտականի կողմից այդ վո-
րոշումների կատարումը:

A 3775

5202

Ապահովում է յուրաքանչյուր կոմ-
յերիտականի իսկական առաջադրոք դե-
րը մարտական ուսուցման, տեխնիկա-
յի տիրապետման դործում, գլխավո-
րական կարգապահութեան մեջ և սո-
ցիալիստական մրցակցութեան գոր-
ծում.

Ապահովում է բոլոր կոմյերիտա-
կաններին ուսուցումը դպրոցներում և
միութենական լուսավորութեան խըմ-
բակներում.

Կազմակերպում է կոմյերիտական-
ներին համար ուղղատեխնիկական և
հանրակրթական խմբակներ.

Սխտեմատիկ աշխատանք է տանում
կոմյերիտական ակտիվի գառտիարա-
կութեան ուղղութեամբ.

Կոմյերիտականներին ներդրալում
Ծ կարմիր բանակայիններին մեջ տար-
վող մասսայական քաղաքական աշ-
խատանքին.

Լսում ե կոմյերիտական դպրոցների
ու խմբակների ղեկավարների և կոմ-
յերիտական աշխատանքի առանձին
բնադավառների կազմակերպիչների զե-
կուցումները, այլև կոմյերիտականնե-
րի անհատական հաշվետվություննե-
րը:

Լսում ե ակումբի պետի զեկուցում
ները և գործողումներ ե հանում
ակումբի քողմից կոմյերիտական
ների հետ տարվող աշխատանքի
մասին. այդ վորոշումներն ուժի մեջ
են մտնում զորամասի ռազմկոմի (քաղ
ոգնականի) հաստատումից հետո:

Կազմակերպում ե վաշտի և զնդա-
յին մամուլում կոմյերիտական աշխա-
տանքի լուսաբանումը:

12. Կոմյերիտական բյուրոյի և ընդ
հանուր ժողովի վորոշումները կիրա-
ռելու ու ընթացիկ բոլոր հարցերը
լուծելու համար կոմյերիտական բյու-

րոն իբ կողմից ընտրում և կոմյե-
րիտական բյուրոյի քարտուղար:

Կոմյերիտական բյուրոյի քարտու-
ղարի համար պարտադիր և ունենալ
վոչ պակաս յերկու տարվա կուս
ստաժ:

ԾԱՆՈԹՈՒՅՈՒՆ: Ավելի պակաս
կուսստաժով քարտուղարի ընտրու-
թյունը կատարվում և միայն քաղ-
որդանների թույլտվութեամբ:

Կոմյերիտական բյուրոյի քարտու-
ղարին հաստատում և շքանի (տոր-
միլի) Քաղվարչութեան պետը:

13. Կոմյերիտական բյուրոյի քար-
տուղարը կազմակերպում և բյուրոյի
աշխատանքը, նախապատրաստում և
նրա նիստերը և կոմյերիտական կազ-
մակերպութեան ընդհանուր ժողով-
ները, ստուգում և բյուրոյի, կոմյերի-
տական կազմակերպութեան ընդհանուր
ժողովները վերադաս քաղորդանների

ցուցումների ու դիրեկտիվների կա-
տարումը:

Կոմյերխտական բյուրոյի քարտու-
ղարը պարտավոր է իր ժամանակի
մեծ մասն աշխատել ստորաբաժա-
նումներում, սովորեցնել ու դաստիա-
րակել կոմյերխտական ակտիվին, լի-
նել կոմյերխտականների կոմունիստա-
կան դաստիարակութան իսկական
կազմակերպիչ:

14. Կոմյերխտական բյուրոյի ան-
դամներն աշխատանք են կատարում
ստորաբաժանումների կոմյերխտական
կազմակերպութիւններում կոմյերխտա-
կան բյուրոյի առաջադրանքների հա-
մեմատ:

Կոմյերխտական աշխատանքի առան-
ձին ճյուղեր (քաղկրթութիւն, կուլ-
տուր—մասսայական աշխատանք, Ֆիզ-
կուլտուրական աշխատանք, հանրա

կրթական պատրաստութիւն, տեխնի-
կական ուսուցում) կազմակերպելու
համար, կոմյերխտական բյուրոյի ան-
դամների թվից և ակտիվ կոմյերխտ-
ականներից առանձնացվում են կազմա-
կերպչիչներ, վորոնք իրենց աշխատան-
քում կանոնավոր կերպով հաշվետու
յեն կոմյերխտական բյուրոյի առաջ:

IV ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅԱՆ (ԿՈՄՅԵՐԻՏ- ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԻ) ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՄԱՍԻՆ

15. Վաշտային (և սրան համազոր)
կոմյերխտական կազմակերպութեան
մեջ, յեթե ՀԱՄԼԿՅԵՄ անդամների և
թեկնածուների թիվը 30-ից ավելի յե,
վաշտի կոմյերխտական ժողովում ըն-
տրվում և նախադահութիւն 3—5 ան-
դամի կազմով: Այն կազմակերպու-
թեան մեջ, վորտեղ անդամների թիվը
30-ից պակաս և, նախադահութիւն չի

ստեղծվում, այլ ընտրվում է կոմյե-
րիտկազմակերպիչ:

16. Կոմյերիտական կազմակերպու-
թյան նախադահության և ժողովների
վորոշումները կենսագործելու, այլև
բոլոր ընթացիկ հարցերը լուծելու
համար, նախադահությունն փր կող-
մից ընտրում է նախադահության քար-
տուղար:

17. Նախադահության անդամները
սլարտավոր են ամեն որ տանել դաս-
տիարակչական աշխատանք դասակնե-
րում և ջոկերում, բացատրել մար-
տիկներին կուսակցության վորոշում-
ները, անցկացնել զրույցներ, թերթե-
րի ընթերցանություններ, յուրաքան-
չյուր կարմիր բանակայինն ներդրա-
վել ակտիվ հասարակական-ճաղաք-
կան աշխատանքի:

Կոմյերիտական աշխատանքի այս
կամ օրն ճյուղի ղեկավարության վե-

րարենք յարլ մշտակաճն առաջադրանքի
հետ միասին, նախադահության յու-
րաքանչյուր անդամ կատարում և նա-
խադահության քարտուղարի առանձ-
նահատկությունները:

18. Նախադահության քարտուղարը
(կոմյերխտկադմակեճրպիչը) անձամբ
ղեկավարում և կոմյերխտականների
քաղաքական դաստիարակությունը,
կադմոճ և աշխատանքի սլլան, նա-
խասկատրաստում և կոմյերխտական Ժո-
ղովներ և նախադահության նիստերը,
սերտ կապ և պահում կուսկադմակերպ
չի և քաղաքական ղեկավարի հետ,
ամեն որ անց և կացնում կատարման
ստուգում:

Նախադահությունների քարտուղար-
ներին և կոմյերխտկադմակերպիչնե-
րին հաստատում է ղիվիզիայի Բաղ-
րաժնի պետը:

19. Երջանային և դիվլիզիական կոմ-
յերիտական կոնֆերանսներ են հրա-
վիրում շրջանային ֆաղվարչություն-
ները և դիվլիզիաների ֆաղբաթինները
մեկ ու կես տարին մեկ անգամ :

ՀԱՄԼԿՅԵՄ կոնֆերանսների հրավիր
ման ժամկետները և ներկայացուցիչ-
ների նորմաները սահմանվում են
ԲԳԿԲ ֆաղվարչության կողմից ՀԱՄ-
ԼԿՅԵՄ կենտկոմի հետ միասին :

20. Դիվլիզիական կոնֆերանսների
պատգամախորներն ընտրվում են ըս-
կըզրնական կոմյերիտական կազմա-
կերպությունների ընդհանուր ժողով-
ներում : Երջանային կոնֆերանսների
պատգամախորներն ընտրվում են դի-
վլիզիական (բրիգադային) կոնֆերանս-
ներում :

21. Դիվլիզիական և շրջանային կոն-

Ֆերանսները լսում ու քննարկում են
ընդհանուր միութենական հարցերը,
լսում են զեկուցումներ զորամասերի
մարտական ու քաղաքական պատրաս-
տության խնդիրների մասին, լսում են
ՀԱՄԼԿՅԵՄ տեղական կոմիտեների զե-
կուցումները և այդ կապակցութեամբ
նշում են գործնական միջոցառում-
ներ:

22. Դիվիզիական կոմյերիտական
կոնֆերանսների վորոշումները հաս-
տատում են դիվիզիաների Քաղբաժին-
ների պետերը, իսկ շրջանային կոմ-
յերիտական կոնֆերանսների վորոշում
ները— շրջանների Քաղվարչություն-
ների պետերը և նրանց հաստատումից
հետո միայն կենսագործվում են այդ
վորոշումները:

VI ՀԱՄԼԿՅԵՄ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԸՆԴՊԻ-
ՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ՀԵՌԱՑՈՒՄԸ

23. ՀԱՄԼԿՅԵՄ շարքերն ընդուն-
վելու համար տրված դիմումը քննում
ե նախադահությունը և վաչտային
կոմյերխտական կազմակերպության ժո-
ղովը, ու հաստատվում ե ընդհանուր
դնդային կոմյերխտական ժողովի կող-
մից:

Առանձին վաչտերում (եսկադրոն-
ներում, գորախմբերում և այլն) ՀԱՄ
ԼԿՅԵՄ շարքերն ընդունվելու համար
տրված դիմումները քննում ե վաչտի
կոմյերխտության բյուրոն և հաս-
տատվում ե ընդհանուր դնդային ժո-
ղովի կողմից:

ՀԱՄԼԿՅԵՄ անդամների և թեկնա-
ծուների ստաժը հաշվվում ե ըս
կըղբնական կոմյերխտական կազմա-
կերպության ժողովի կողմից ընդու-

նելության վերաբերյալ վորոշման ուրից:

24. Կոմյերխամիությունից հեռացնելու և կոմյերխտականներին միութեան նախնի սրտիժներ տալու հարցը ըննարկում և նախագահությունը, հետո վաչտի կոմյերխտական կազմակերպության ժողովը և գնդային բյուրոն ու լուծում և ստանում սկզբնական կոմյերխտական կազմակերպության ժողովի կողմից:

Կոմյերխամիությունից հեռացումն ու սրտիժները (անձնական քարտի մեջ մտցնելով) հաստատվում են դիվիզիոնական (սրան համադր) կուսակցական հանձնաժողովի կողմից, վորին սարաադիր կերպով սլետք է ներկա լինի այն կոմյերխտականը, վորը զանցանք և կատարել: Կուսակցական հանձնաժողովներին վորոշումն է.

ըր կարելի յե բողոքարկել Շրջանա-
նային Կուսակցական Հանձնաժողովին,
ԲԳԿԲ Քաղվարչության Կուսակցական
Հանձնաժողովին և ՀԱՄԼԿՅԵՄ Կենտ-
կոմիին:

25. Կոմյերխտական կազմակերպու-
թյունները պարտավոր են, առանց
պատելու կոմյերխտականի դիմումին,
գործը պատիժ և ստացել, վերոշված
Ժամկետն անցնելուց հետո, կրկին
քննարկել նրա վարքագիծը և աշխա-
տանքի հարցը, վերոշելու համար, թե
ուղղվել և արդյոք կոմյերխտականը,
և գրական լինելու դեպքում դնել
նրանից պատիժը վերացնելու հարցը:

**ՄԱ ՀԱՄԼԿՅԵՄ ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐ-
ՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԵՏ ՓՈԽՀԱՐԱԲԵ-
ՐԱԻԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ԿԱԳԸ**

26. Կարմիր բանակի զորամասերի
կոմյերխտական կազմակերպություն-

ները սերտ կապ են հաստատում ՀԱՄ
ԼԿՅԵՄ տեղական կաղմակերպություն
ների հետ, վորտեղ իրենք գտնվում
են:

27. Քաղմարմինների և կոմյերի-
տական կաղմակերպությունների ներ-
կայացուցիչները գործառասերի կոմ-
յերիտական կաղմակերպությունների
դրության և աշխատանքի մասին զե-
կուցումներ են տալիս ՀԱՄԼԿՅԵՄ տե-
ղական կոմիտեների նիստերում, ՀԱՄ-
ԼԿՅԵՄ կոնֆերանսներում և համագու-
մարներում: ՀԱՄԼԿՅԵՄ կոմիտեներն
ու ՀԱՄԼԿՅԵՄ քաղաքացիական կաղ-
մակերպությունները, իրենց հերթին
զեկուցումներ են տալիս դիվիզիական
լիս դիվիզիական և շրջանային կոն-
ֆերանսներում:

28. ՀԱՄԼԿՅԵՄ տեղական կոմիտե-
ները գործառասերին ու զայրորդան-

ներին մատակարարում են համապա-
տասխտն ղեկավար նյութեր:

29. Կարմիր բանակում գտնվող
ՀԱՄԼԿՅԵՄ անդամները մասնակցում
են ՀԱՄԼԿՅԵՄ կոմյերխտական ընդ-
հանուր կոնֆերանսներին, կոմիտեանե-
րի ընտրություններին և ՀԱՄԼԿՅԵՄ
կոնֆերանսների ու համադումար-
ների սլաոդամավորների ընտրություն
ներին:

ԿՈՄ ԿԱՄԼԿՅԵՄ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՑԵՎ
ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ

30. ԲԳԿԲ զորակոչված ՀԱՄԼԿՅԵՄ
անդամներն ու թեկնածուները, այլև
մի զորամասից մյուսը տեղափոխվող
ՀԱՄԼԿՅԵՄ անդամներն ու թեկնա-
ծուները հաշվի յեն առնվում սկզբնա-
կան կոմյերխտական կազմակերպու-
թյուններում կոմյերխտական տոմսը և

անձնական ջարտը ներկայացնելու դեպ
քում :

31. Սկզբնական կոմյերխտական
կազմակերպության բյուրոյի քար-
տուղարը պարտավոր և անձամբ ման-
րամասնորեն ստուգել իրեն ներկայաց
բաժ կոմյերխտական փաստաթղթերը
և, այդ փաստաթղթերի լիակատար լի-
նելու մեջ համոզվելուց հետո, հաշ-
վի յն առնում յեկա՞ծ կոմյերխտակա-
նին :

Կոմյերխտական փաստաթղթերի մեջ
յուրաքանչյուր թերութիւնն հայտա-
բերելու մասին (չի մուծված անդա-
մալճարը, ջնջումներ, ուղղումներ,
կոմյերխտական տոմսի և անձնակա՞ծ
քարտի միջև հակասական սոլյաչներ)
կոմյերխտական բյուրոյի քարտուղա-
րը հայտնում և զորամասի կոմիսա-

բին (քաղոպնականին) անհրաժեշտ մի-
ջոցնէր ձեռք ամենելու համար:

32. Կոմյերիտականներէ անձնական
քարտերը պահվում են զորամասի կո-
միտարի (քաղոպնականի) մոտ, վոր-
պէս դադանի փաստաթղթեր:

33. Բանակի սկզբնական կոմյերի-
տական կազմակերպություններում
հաշվառումից հանելը կատարում և
անձամբ կոմյերիտական բյուրոյի
քարտուղարը, վորը տառուղում և հաշ-
վառումից հանվող կոմյերիտական-
ների կոմյերիտական փաստաթղթերի
խկությունը, նշում և կատարում
անձնական քարտի մեջ հաշվառումից
հանվելու ժամանակի մասին և քարտի
անձամբ տալիս և կոմյերիտականին,
աշխատանքի նոր վայրը ներկայաց-
նելու համար:

34. Կոմյերիտական անդամութեան
առմանը ու թեկնածուական քարտե-

բի պահպանման, հաշվառման ու հանձնելու կարգը վորոշվում է հատուկ հրահանգով, վորը հրատարակում է ԲԳԿԻ Քաղվարչությունը և ՀԱՄ-ԼԿՅԵՄ Կենտկոմը:

IX ԱՆԴԱՄԱԿՑԱԿԱՆ ՎՃԱՐՆԵՐ ԸՆԴՈՒՆԵԼԸ

35. Կարմիր բանակում ՀԱՄԼԿՅԵՄ այն անդամներն ու թեկնածուները, վորոնք Համկ(բ)Կ անդամներ ու թեկնածուներ չեն, ամեն ամիս անդամավճար են տալիս հետևյալ չափով:

Մինչև 100 ռուբլի աշխատավարձ ստացողները վճարում են 20 կոպեկ.
101-ից մինչև 150 ռուբ. ստացողները վճարում են 60 կոպեկ.
101-ից մինչև 150 ռուբ. ստացողները վճարում են 60 կոպեկ.

151-ից մինչև 200 ուրբ. ստացողները
վճարում են 1 ուրբլի
201-ից մինչև 250 ուրբ. ստացողները
վճարում են 1 ու. 50 կոպեկ
251-ից մինչև 300 ուրբ. ստացողները
վճարում են 2 ուրբլի
301-ից մինչև 500 ուրբ. ստացողները
վճարում են աշխատավարձի յերկու
տոկոսը:

500 ուրբլուց բարձր աշխատավարձ
ստացողները վճարում են իրենց աշ-
խատավարձի 3 տոկոսը:

Կարմիր բանակայինները— ՀԱՄ-
ԼԿՅԵՄ անդամներն ու թեկնածուները
վճարում են 5 կոպեկ: ՀԱՄԼԿՅԵՄ
այն անդամներն ու թեկնածուները,
վորոնք ստանում են ամիսը մինչև
30 ուրբլի, վճարում են 10 կոպեկ:

ՀԱՄԼԿՅԵՄ շարքերը մտնելիս, վոր
պես մուտքի վճար տալիս են անդա-
մավճարի կրկնակի չափով:

30. Կոմյերխտական) այն կաղմա-

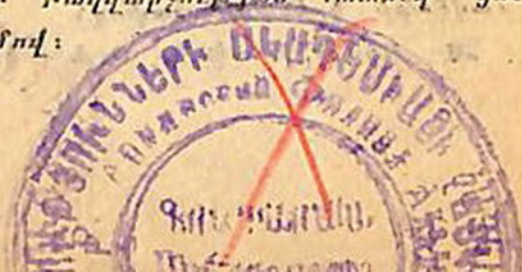

կերպութիւններում, վորակ սնդամ-
ների թիվը հասնում է մինչև 150
մարդու, սնդամավճարների ընդու-
նումը կատարում է անձամբ կոմիերի-
տական բյուրոյի քարտուղարը. 150
հոգուց ալիւլի յեղած գեպքում կա-
տարում են նախադահությունների
քարտուղարները (կոմիերիտկադմու-
կերպիչները) :

37. Կարմիր բանակում ՀԱՄԼԿՅԵՄ
բոլոր սնդամներն ու թեկնածուները
(այդ թիվում նաև կոմիերիտական
Համկ(բ)Կ սնդամներն ու թեկնածու-
ները) տարեկան վճարում են ռազմա-
չեֆական վճարը և ինտերնացիոնալ
վճար այն չափերով, վորոնք սահման
վում են ՀԱՄԼԿՅԵՄ կենտկոմի կող-
մից :

38. Սնդամավճարների վերաբերյալ
հաշվետվութիւնը սահմանվում է
ԲԳԿԲ Քաղվարչութիւն հասուկ ցու-
ցումով :

36

Պատ. խմբագիր՝

Խ. ԱՐՐԱՀԱՄՅԱՆ

Տեխ. խմբագիր՝

Ի. ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

Սրբագրիչ՝ Ա. ԱՐՁԱՔԱՆՅԱՆ

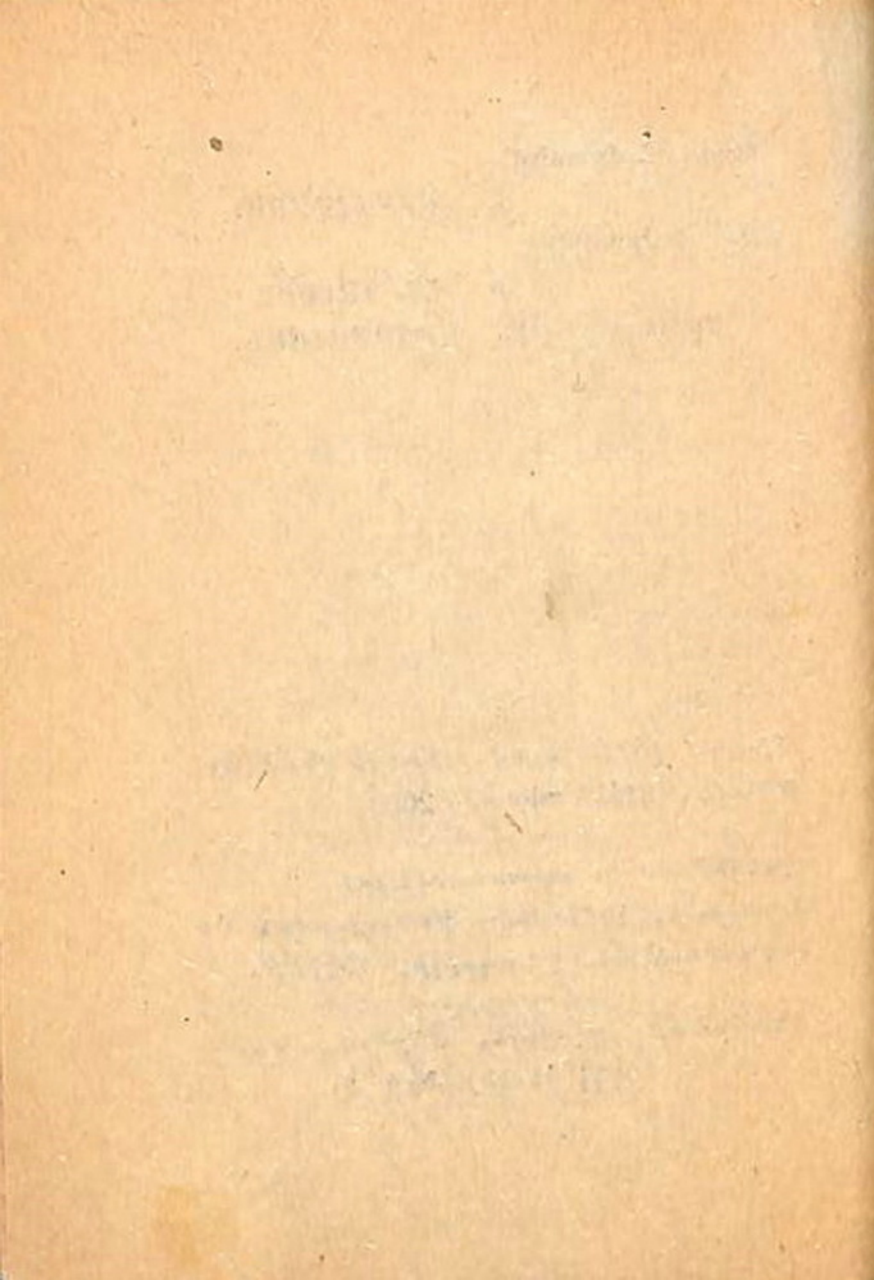
Հրատ. 4033, գլալ. լիազոր Պ—4100
Պատվեր 379, տիրած 2000

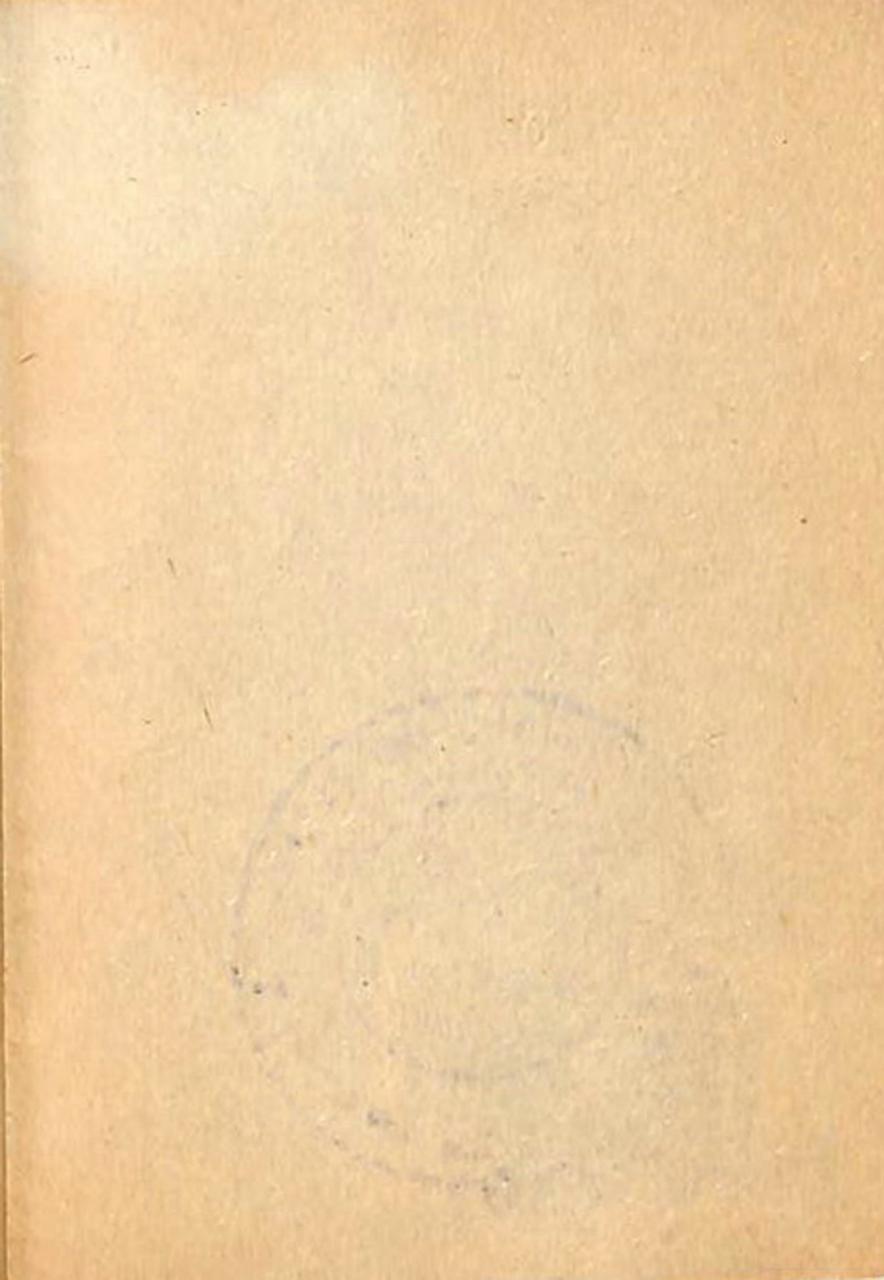
Հանձնված և արտադրության
4 մարտի, 1937 թ. : Ստորագրված և
տպագրության 1 ապրիլի, 1937 թ.

Պետհրատի տպարան, Յերևան,
II կնույնյանցի 4.

1142

Проз. 1940г.

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0038738

10893
221

A $\frac{I}{3775}$